

dada — lirika

hans arp

PETOGODIŠNJI BREŽULJČIĆ

noću se brežuljčić zove hans
oko njegove gubice lete brušeni dijamanti
oči su mu pričvršćene između izlaska sunca i zalaska sunca
drške njegovih kišobrana pupaju
kada će brežuljčić navršiti pet godina

iz stručaka pozauna trubi bruto neto trata
tako dršću njegovi organi i prednja tijela
stvarni glas poziva na stvar
tako curi piljevina iz njegovih tijela
kada će brežuljčić navršiti pet godina

brežuljčić ima deset godina na svojih deset prstiju
brežuljčić ima dva tastera na svojoj tastaturi
on dopušta da se s njim razgovara i igra
i da mu se puca u srce i zvijezde
kada će brežuljčić navršiti pet godina

čim brežuljčić navršiti pet godina
dobiva prvu klompu klap klap
da skakuće za svojom drugom klompom
koja veselo tumara u daleku
kada će brežuljčić navršiti pet godina

KONFIGURACIJA I

bijela kosa kamenja. crna kosa voda. zelena kosa djece. modra kosa očiju.
vode sklapaju svoje oči pošto s neba padaju kamenje i djeca. kamenju
vodama djeci i očima opada kosa.
kamenje nosi u lijevom džepu hlača maslac a u desnom džepu hlača kruh te
ga svatko iz poštovanja smatra kruhom s maslacem.
kameniti kruh s maslacem češlja se na desno vodenasti kruh s maslacem
češlja se na lijevo a djetinjasti kruh s maslacem češlja se po sredini.

2.

takve priče spokojno mogu kazivati perjastoj flori također ako bi sadržavale
neke fileknoivičaste stolove ili cvjetove s konjskim naočnjacima pošto su
kamenovi analfabeti voda odveć bez karaktera i što koristi buvlji urlik djece
ušljiva grmljavina očiju.
svjesne svoje snage kose sjedaju za fileknoivičaste stolove.
bijela crna zelena i modra boja su svemira. sada se nose zelene livade uz
crne cipele i modru kosu.

3

zelene livade, modra nebesa, crne cipele. bijele kose. crne cipele s modrim
usnama i modrim gumbima.
četverbojne brade na jednom licu kao živa kosa našeg vremena.
modre prostorije sa zelenim kljunovima i zelenim cipelama.
snaga lava je bijela.

4.

snaga lava je bijela.
vjerne oči snage su crne.
crno je simbol za bijelo.
bijelo znači koliko i do viđenja ili kad ćemo se opet vidjeti.
bijela zvona odgovaraju zelenom zvonjavom na pitanja usana ili na pitanja
kljunova.

5.
bojazan snage je crna poput vjernih očiju snage.
četiri boje brada su bijela crna zelena i modra.
brzina kamenja je modra.
beskarakternost vode je zelena.
meso djece je crno.

6.

voda sklapa svoje oči pošto s neba pada kamenje. kamenje pada djeci na
glave. djeci ispadaju oči. sada djeca više ne nalaze put od stropa u usta i od
usta u želudac i od želuca u lonac.
modra kosa kamenja je počesljana.
crna kosa vode pada u juhu.

7.

bez odgađanja prihvaća se kamenje crnog posla. zeleno je curio znoj iz
njihovih modrih ura i kad je otkucalo dvanaest modra su nebesa bila
pospremljena i očišćena.
crne cipele su nalaštene.
bijele kose su počesljane.
beskarakternom vodom ispralo je kamenje mlazeve krvi tako da se sve brzo
zaboravilo te je moglo opet od početka započeti.
bijela kosa kamenja. crna kosa vode. zelena kosa djece. modra kosa očiju.

8.

bijela kosa kamenja. crna kosa voda. zelena kosa djece. modra kosa očiju.
bijela kosa. crna kosa. zelena kosa. modra kosa.
kamenje. vode. djeca. oči.
kamenja kosa. vodena kosa. dječja kosa. očna kosa
zelene livade, modra nebesa. srne cipele. bijele kose.
modro zeleno crno plaho i vjerno.

KOSTUR DANA

1.

oči međusobno razgovaraju kao plamenovi na valovima
oči žele otići iz dana
plamenovi nemaju imena
svaki plamen ima pet prstiju
ruke miluju krila na nebu

2.

iz riječi izranjaju usne
kao ljepota iz valova neba
ljepota je svjetlom opkoljena
kao zvono cjelovima

3.

ali što ustupa na svoje mjesto
iz razdjeljka stola ispadaju krila
kao lišće iz zemlje
ispred usana
u krilima je noć
i između krila nedostaju raspjevani lanci
kostur svjetla prazni plodove
tijelo cjelova neće se nikad probuditi
ono nije nikad ni postojalo
more krila ljulja ovu suzu
zvono zbori glavom
a prsti nas vode kroz polja zraka
do gnijezda očiju
tamo prilaze imena
ali što stupa na svoje mjesto
visoko na nebu
ni san ni java
pošto su grobovi svjetliji nego dani

4.

oko srca nadvija se raspjevano nebo
ipak ne smijemo vjerovati njegovim pjesmama
beznadno uspijevaju plodovi
plačno motre oči
do rubova dana
dani su samo rane
usne ljube u prazno
sunce gubi lišće
lišće pokriva oči
svjetlo je šulje
paša krila je pokrivena pepelom

5.

plamenovi zaspu pod lišćem
list neba je modar
zelene ptice ljuljaju se na granama
čut češ ih pjevati čitav svibanj
iz predvorja usana penju se bezoki cvjetovi
tlo se puni kako se glas primiče
list mojeg srca biva crn
oči mu bivaju crni plodovi
grud svjetla se urušava
ali ljeti mrtvima iznova rastu krila

6.

zatvorenim očima napipavam kroz sjaj
svjetlo se oslobađa dana
i krila posjećuju usne
između neba i jezika raste zlatni uteg
na zemlju se strovaljuje zapaljeno mesto neba
i kao šake udaraju plodovi o zemlju
dani nose vatru na svojim krilima
nebo je zapaljeno krilo
snažno je udaranje ljetnih plodova

7.

gde je lišće
zvona venu
ne zvoni u zemlji
gdje smo nekoć koracali
je li svjetlo poderano
tragovi krila vode u prazno
gdje su usne
gdje su oči
užasno se razbija srce između glava
posljednji udisaj ispada iz tijela poput kamena
gdje smo neko zborili bježi krv iz vatre
i bezlični vijenac okreće se u crnom tlu
zauvijek je nevidljiva lijepa zemlja
krila neće više nikad oko nas lebdjeti

8.

plamenovi hrane smrt
ah kako strasno guče dan
jezik leži do jezika
zrak je pun rana
a u ranama se gnijezde sjene
tko ubire list neba
stabla ne žive
svjetlo ima ožiljke
samo je u snu nebo puno očiju i pupova
samo u snu krila ne bacaju sjenu na svjetlo očiju
i pjesme tumaraju s valovima i oblacima
ipak takve godine ne žive duže od dana

9.

lišće žuri krilima u pomoć
zvona su na krivom tragu
puno izvišenje od oblaka očiju
lebde srca i blaženi plodovi
prije nego list svoje oko otvori
vatra se već okupala
krila nose nebo
riječi odlaze iz usta kao dim

10.

oči su vijenci od zemlje
glasovi dopiru samo od jednog lista do drugog lista
kada se oči otapaju zori svjetlo
i pada kao zvono u lijepo vrijeme
i također gnijezda zvone visoko na nebu

RUŽE KORAČAJU ULICAMA OD PORCULANA

na rubu bajke noć štrika ruže.
klupko roda plodova faraona harfi se razmrsuje.
smrt nosi svoj kleptavi stručak ispod korijena praznine.
rode klepeću na dimnjacima.
noć je ispunjena bajka.

ruže koračaju ulicama od porculana i štrikaju od klupka
svojih godina zvijezdu za zvijezdom.
između zvijezda spava nekakav plod.
puste zemlje ispunjene godine smijujući kovčezi plešu.
rode proždiru faraone.
iz dimnjaka rastu ruže.

smrt proždire godinu za godinom.
faraoni proždiru rode.
između plodova spava zvijezda. ponekad se ona smije u snu poput
porculanske harfe.
kleptave bajke štrikajući ulice pakirajući rode plešu.

rastući dimnjaci proždiruće harfe porculanski stručci plešu.
korijenovni faraona su od ruža.
rode pakiraju svoje dimnjake u kovčege i odlaze u zemlju faraona.

BILJEŠKA

Hans Arp rođen je 16. 9. 1887. u Strazburgu, gdje je pohađao tamošnju školu za primjenjene umjetnosti. Potom se obreo na Umjetničkoj akademiji u Weimaru i Academie Julian u Parisu. 1912. priključuje se u Münchenu "Blaue Reiteru", a 1913. postaje suradnik časopisa "Der Sturm". 1916. suosnivač je dada-pokreta u Zurichu. te objavljuje grafičke i književne radove u tamošnjim dadaističkim publikacijama. 1920/21. sudjeluje u dada-pokretu u Kolnu, gdje se prijateljuje s Maxom Ernstom. 1930. radi zajedno s Kurtom Schjittersom u njegovom časopisu "MERZ". 1925. priključuje se u Parisu nadrealistima. 1954. dodijeljena mu je Velika nagrada bijenala za kiparstvo. Umro je 7. 6. 1966. u Baselu. Neke od zbirki lirike: Oblačna crpka (1920), Piramidna suknja (1924), Konfiguracija (1930), Na jednoj nozi (1955).

Prijevod i bilješka: MARIJAN NAKIĆ

agagemnonov san

milko valent

najraniji radovi: pansioni u Grčkoj
... /prozno, ali ne i dosadno/
vjetrovi su oduvijek puhali kondicionalno
sanjarski... fijuknuli bi kao turbomlazne
rukoveti pjesme, eolski složno...
npr.: benzinski pripajizam bregaste osovine
mogao bi tek prebrojati
žudnomokre eone Kasandrina ljubavnog zglobov-
lja:
uzdrhtale komode sperme

●●●

žlijezda orosi
papratnu dob globusa
globalnu požudu postojanja
žlijezda je žlijezda
zvjezdani napor rose
i je žlijezda

●●●

od zore vremena
mutna ilovača vulve
(tinktura nirvane)
moći nasrtljive vlati:
moćne dionizijske niti
orme vremena

●●●

pojedinačno

/popularno/
zglobni serum svibanjskih i lipanjskih strasti
curi iz Kasandre
to je jebežljiva surutka Agagemnona;
-opkorači je ratnički/radnički
uzburkanim golemima jajima nutkanja-
pjevao je kor
kuratih švicarskih gardista...
Agamenon broji od tisuću (strašan je!),
njegov kraljevsko-generalski ud također broji
broji zglobove radosti
junačke zvjezdice **autoriteta**

●●●

dodatak pojedinačnom

/strašno popularno/
Agagemnon je viknuo:
puna si zglobova, Kasandra
puna si porculanske historije
puna si emulzija zla
kao radionica srhova
kao automehanika
organiziranog
orgazma

●●●

posebno osjećajno

proročica je umorna i poročna
kažu crne kronike seksa
kažu tendenciozni anali zla;
dok ona spava večernji Tacit
kronični ovisnik njenih crvenih krugova
potpisuje
analni grafički imago
teškim potpisom isposnika
pensioniranog trojanskog konja

kaže sebi u bradu: vojničke kurve su najbolje,
historijski protočne